

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/142/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623201745
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2623201745.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci žalobkyne: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., IČO 35 937 874, so sídlom Panónska cesta 2, Bratislava - mestská časť Petržalka, proti žalovanému: A. B., narodený XX.X.XXXX, bytom C. D. E. XXXX/XXX F., E., právne zastúpený: JUDr. Peter Schmidl, advokát, so sídlom Borský Svätý Jur 774, o zaplatenie 291,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 11C/3/2023-137 zo dňa 13. mája 2025, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej m e n í tak, že žaloba sa zamietla.

II. Žalovaný m á n á r o k voči žalobkyni na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 11C/3/2023-76 zo dňa 9. augusta 2023 výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 291,42 €, úrok z omeškania vo výške 7,50 % ročne zo sumy 291,42 € od 23.1.2023 do zaplatenia, náklady vymáhania v sume 2,15 € a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom II. žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. 26Co/116/2023-102 zo dňa 5. novembra 2024 v dôsledku podania odvolania žalovaným rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 11C/3/2023-76 zo dňa 9. augusta 2023 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie nepreskúmateľnosť uvedeného rozsudku, v dôsledku čoho došlo k odňatiu možnosti strán konať pred súdom. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 11C/3/2023-76 zo dňa 9. augusta 2023 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku) s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne vec prejednať a posúdiť žalobou uplatnený nárok, a to so zameraním sa na skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie vznesenej námietky premlčania, vo veci znova rozhodnúť, nové rozhodnutie náležite odôvodniť s doplnením argumentačného základu o podriadenie (subsumovanie) preukázaného skutkového stavu pod relevantné ustanovenia právnej normy.

3. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolacím súdom opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 11C/3/2023-137 zo dňa 13. mája 2025 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“). Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 291,42 €, úrok z omeškania vo výške 7,50 % ročne zo sumy 291,42 € od 23.01.2023 do zaplatenia, náklady vymáhania v sume 2,15 € a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinstančného konania aj

odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením

4. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 9 ods. 7 písm. c) zákona č. 580/2004 Z. z., § 101, § 112, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

5. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobkyňa vynaložila na zdravotnú starostlivosť za poskytnutú svojim poisťcom v súvislosti s liečením ich zranení spôsobených dopravnou nehodou zo dňa 28.3.2019 náklady celkom vo výške 291,42 eur. Za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poisťenca G. H. vyplatila žalobkyňa celkom sumu 150,63 eur (sumu 23,89 eur dňa 9.5.2019, sumu 79,79 eur dňa 15.5.2019, sumu 2,74 eur dňa 28.5.2019, sumu 11,97 eur dňa 6.6.2019, sumu 9,57 eur dňa 6.6.2019, sumu 3,86 eur dňa 1.8.2019 a sumu 18,81 eur dňa 8.8.2019), za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poisťenca E. C. vyplatila žalobkyňa celkom sumu 75,24 eur (sumu 6,42 eur dňa 9.5.2019, sumu 16,46 eur dňa 9.5.2019 a sumu 52,36 eur dňa 15.5.2019), za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poisťenca F. G. vyplatila žalobkyňa celkom sumu 65,55 eur (sumu 6,42 eur dňa 9.5.2019, sumu 6,77 eur dňa 9.5.2019 a sumu 52,36 eur dňa 15.5.2019). Dopravnú nehodu zaviniel žalovaný, ktorý bol trestným rozkazom OS Senica sp. zn. 1T/9/2020 zo dňa 26.2.2020, právoplatným dňa 11.3.2020, uznaný vinným. Z pripojeného spisu OS Senica č. k. 1T/9/2020 súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu škody v adhéznom konaní v rámci trestného konania, a to listami zo dňa 6.11.2019, trestný rozkaz žalobkyňa prevzala dňa 3.3.2020. Proti tomuto trestnému rozkazu si podal odpor žalovaný, ktorý bol uznesením OS Senica č. k. 1T/9/2020-199 zo dňa 11.2.2022 odmietnutý ako podaný oneskorene. Krajský súd uznesením č. k. 5Tos /42/2022-223 zo dňa 31.5.2022 uznesenie č. k. 1T/9/2020-199 zrušil, pričom v odôvodnení tohto rozhodnutia bolo o. i. konštatované, že odpor nebol podaný oprávnenou osobou a súd nemal o odpore rozhodovať ale mať konať podľa § 62 ods.1 Trestného poriadku a o tomto podaní nekonať. Právoplatnosť na trestnom rozkaze bola vyznačená spätne, a to až dňa 8.9.2022. Okresný súd Senica uznesením č. k. 1T/9/2020-251 zo dňa 10.1.2023, právoplatným dňa 10.1.2023, žiadosť obvineného o navrátenie lehoty na podanie odporu zamietol. Toto rozhodnutie prevzala žalobkyňa ako poškodená dňa 27.4.2023. Podaním zo dňa 19.12.2022, doručeným súdu dňa 22.12.2022, žiadala žalobkyňa ako poškodená o zaslanie právoplatného rozhodnutia vo veci č. k. 1T/9/2020, pričom jej žiadosti zo strany súdu nebolo vyhovené. Úhrady nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zmluvnými zdravotníckymi zariadeniami boli realizované v období od 9.5.2019 do 8.8.2019.

6. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že právo postihu, tzv. regresné právo, ktorým je v danom prípade právo zdravotnej poisťovne uplatniť si voči tretej osobe nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, je hmotno-právnym nárokom zdravotnej poisťovne voči osobám zodpovedajúcim za škodu, pričom túto škodu musela z iného právneho dôvodu uhradiť spôsobom upraveným v osobitných zákonoch, teda tento nárok nie je právom na náhradu škody podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Právo postihu, tzv. regresné právo, je preto originálnym právnym nárokom navrhovateľa voči osobám zodpovedajúcim za škodu a premlčuje sa vo všeobecnej 3 ročnej premlčacej dobe v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. Žalovaný svojim protiprávnym konaním založil nárok žalobkyne v zmysle ustanovenia § 9 ods. 7 písm. c) zákona č. 580/2004 Z. z. Premlčacia doba v danej veci začala plynúť nasledujúci deň po vykonaní tej ktorej úhrady, teda najskôr od 10.5.2019 a najneskôr od 9.8.2019 (úhrady nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zmluvnými zdravotníckymi zariadeniami boli realizované v období od 9.5.2019 do 8.8.2019). Táto premlčacia doba spočívala od 6.11.2019, v ktorý deň si žalobkyňa ako poškodená uplatnila nárok na náhradu škody vo veci sp. zn. 1T/9/2020, až do 27.4.2023, v ktorý deň si žalobkyňa ako poškodená prevzala uznesenie č. k. 1T /9/2020-251 zo dňa 10.1.2023, právoplatné dňa 10.1.2023, ktorým súd žiadosť obvineného o navrátenie lehoty na podanie odporu zamietol. Týmto rozhodnutím bolo definitívne ukončené trestné konanie. Vzhľadom na uvedené premlčacia lehota skočila najskôr v 10/2025, preto ak žaloba bola podaná na súd dňa 27.1.2023, bol nárok uplatnený včas, a preto súd prvej inštancie žalobe čo do istiny vyhovel. Žalobkyňa si v žalobe uplatnila úrok z omeškania až odo dňa 23.1.202,3 kedy vyhotovila žalobu v danej veci, teda neskôr, ako mohla. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie byť viazaný žalobou žalobe vyhovel aj v časti uplatnených úrokov z omeškania.

7. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, keďže žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu úspešná

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že žalobkyňa bola trestným rozkazom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.3.2020, odkázaná na uplatnenie si náhrady škody v civilnom konaní. V civilnom konaní si uplatnila svoje právo na náhradu škody až žalobou doručenou súdu dňa 27.1.2023. Nakoľko poisťovni začala plynúť opätovne premlčacia doba odo dňa doručenia trestného rozkazu, táto jej v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplynula najneskôr dňa 12.3.2022, teda nárok na náhradu škody je premlčaný najneskôr dňom 12.3.2022 s prihliadnutím aj na spočívanie premlčacej doby počas trestného konania a plynutie premlčacej doby v čase od vyplatenia predmetnej sumy žalobkyňou až po jej uplatnenie v adhéznom konaní. Za absolútne nepochopiteľné považoval žalovaný počítanie spočívania premlčacej doby súdom prvej inštancie až do dňa 27.4.2023, nakoľko až vtedy žalobkyňa ako poškodená prevzala uznesenie KS TT č. k. 1T/9/2020-251 zo dňa 10.1.2023, právoplatné dňa 10.1.2023. Podstatným je v danej veci najmä skutočnosť, kedy sa žalobkyňa dozvedela, že bola trestným rozkazom odkázaná na adhézne konanie. Žalobkyňa mohla totiž uplatňovať svoje právo a riadne v tomto pokračovať v zmysle ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka hneď po tom, čo jej bol doručený trestný rozkaz s odkazom na civilné konanie, a to buď podaním civilnej žaloby alebo odporu voči trestnému rozkazu voči výroku o náhrade škody. Žalobkyňa však žalobu podala až dňa 27.1.2023, čo s ohľadom na všetky okolnosti nie je možné považovať za riadne pokračovanie v konaní. Ak by zároveň bolo pravdou, že žalobkyňa čakala na to, ako sa skončí trestné konanie, žalobkyňa by dozaista podala civilnú žalobu na náhradu škody dňa 27.4.2023, alebo ktorýkoľvek deň tomu nasledujúci. Žaloba však bola podaná už dňa 27.1.2023, teda o tri mesiace skôr, ako sa žalobkyňa v zmysle ustáleného dokazovania dozvedela o právoplatnom skončení trestného konania. Neobstojí ani tvrdenie zo strany žalobkyne, že čakala, ako dopadne konanie týkajúce sa podaného odporu proti trestnému rozkazu zo strany žalovaného, a to už aj na základe skutočnosti, že žalobkyňa voči výroku, ktorým bola odkázaná na civilné konanie ani len nepodala odpor, teda s takýmto výrokom bola v podstate uzročená, akceptovala ho a v konaní s poukazom na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka riadne nepokračovala. Keďže nárok žalobkyne je premlčaný, žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné a bezpredmetné. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené najmenej päť dní vopred na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať za vecne správny, a to pre nesprávne (nie celkom úplné) právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie (§ 388 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom konania je nárok žalobkyne voči žalovanému na zaplatenie nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v sume 291,42 eur s príslušenstvom voči žalovanému. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne záveru, keď konštatoval, že žaloba bola podaná včas, pretože trojročná premlčacia doba spočívala po dobu trestného konania od 6.11.2019 do 27.4.2023.

12. Spornou a odvolaním žalovaného nastolenou otázkou bolo premlčanie práva žalobkyne na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Podstatou odvolacej argumentácie žalovaného bolo vyjadrovanie nesúhlasu s aplikáciou ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka na dĺžku premlčacej doby (všeobecná trojročná premlčacia doba), pričom žalovaný v odvolaní žiadal aplikáciu osobitnej úpravy premlčacej doby podľa ustanovenia podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej žalovaný v odvolaní namietal nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka ohľadne konca spočívania premlčacej doby dňom, kedy žalobkyňa prevzala uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 1T/9/2020-251 zo dňa 10. januára 2023.

13. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Podľa § 388 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

15. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného v dostatočnom rozsahu súdom prvej inštancie, a preto nepovažoval za potrebné vykonané dokazovanie doplniť alebo ho zopakovať. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním žalovaného z dôvodov, ktorými je viazaný. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie zistil dostatočným spôsobom skutkový stav, no vec čiastočne nesprávne právne posúdil. Vzhľadom na to, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dokazovania a dôvodom pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie je len rozdielne právne posúdenie otázky spočívania premlčacej doby podľa ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka, odvolací súd nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani verejný záujem (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

16. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené plniť svoje povinnosti. Zásada hospodárnosti konania vedie konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov (viď R 29/1983, ďalej napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 82/2009 z 29. apríla 2010, sp. zn. 2 Cdo 194/2011 z 27. novembra 2011, 3 Cdo 231/2009 z 30. marca 2011, sp. zn. 7 Cdo 305/2014 z 28. mája 2015, sp. zn. 3 Cdo 187/2013 z 11. februára 2016).

17. Otázka skúmania premlčania žalovaného nároku je otázkou právneho posúdenia veci súdom (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/42/2017 z 18. decembra 2017, sp. zn. 1Cdo/202/2017 z 22. augusta 2018, sp. zn. 5Obo/2/2015 z 9. februára 2017, sp. zn. 5MCdo/5/2015 z 31. júla 2017).

18. Ako prvé žalovaný v odvolaní namietal určenie dĺžky premlčacej doby v prejednávacom prípade. V konaní nebola sporná výška žalobou uplatňovaného nároku, sporná bola otázka dĺžky premlčacej doby zdravotnej poisťovne na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Zatiaľ čo súd prvej inštancie dospel záveru, že právo žalobkyne na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť sa premlčuje v všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, žalovaný mal za to, že sa premlčuje v osobitnej dvojročnej premlčacej dobe podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. Právo postihu (tzv. regresné právo), ktorým je v danom prípade právo zdravotnej poisťovne uplatniť si voči tretej osobe nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, je

hmotnoprávnym nárokom zdravotnej poisťovne voči osobám zodpovedajúcim za škodu na zdraví, pričom náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť musela z iného právneho dôvodu (z dôvodu spôsobenia škody na zdraví treťou osobou) uhradiť spôsobom upraveným v osobitnom zákone a nie je preto právom na náhradu škody podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Nárok zdravotnej poisťovne na úhradu nákladov zdravotnej starostlivosti svojho poistenca v súvislosti s poškodením zdravia poistenca v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby má charakter regresného nároku sui generis. Právo postihu alebo regresné právo má teda vo všeobecnej rovine povahu osobitného, originárneho (pôvodného) nároku, ktorý sa premlčuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, keďže ho nemožno podriaďiť pod žiadne z ustanovení § 102 až § 110 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné prípady premlčacej doby. Vychádzajúc z doterajšej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR aj v prípade iných regresných nárokov (napr. R 52/2004, R 26/2005, R 34/2013, 1Cdo 205/2012), akceptujúc osobitosť a originárnosť povahy hmotnoprávneho nároku práva na postih (regres), je odvolací súd rovnakého právneho názoru ako súd prvej inštancie, že právo zdravotnej poisťovne voči tretej osobe na úhradu nákladov zdravotnej starostlivosti poskytnutej jej poistencovi, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia jej poistenca došlo zavineným protiprávnym konaním tretej osoby (§ 9 ods. 7 písm. c) zákona č. 580/2004 Z. z.), sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania pri posudzovaní dôvodnosti nároku na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči tretej osobe správne aplikoval ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka na určenie dĺžky premlčacej doby.

20. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že v zmysle ustanovenia 112 Občianskeho zákonníka v prejednávanej veci premlčacia doba spočívala do 27.4.2023, kedy si žalobkyňa ako poškodená prevzala uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 1T/9/2020-251 zo dňa 10. januára 2023, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalovaného ako obvineného o navrátenie lehoty na podanie odporu, odvolací súd konštatuje, že je dôvodná.

21. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplynulo, že dopravnú nehodu zaviniť žalovaný, ktorý bol trestným rozkazom Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/9/2020 zo dňa 26. februára 2020, právoplatným dňa 11. marca 2020 uznaný vinným (ods. 10. napadnutého rozsudku). Žalobkyňa si uplatnila nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v adhéznom konaní v rámci trestného konania listami zo dňa 6.11.2019 (ods. 12. napadnutého rozsudku). Proti trestnému rozkazu sp. zn. 1T/9/2020 zo dňa 26. februára 2020 podal odpor žalovaný, ktorý bol uznesením Okresného súdu Senica č. k. 1T/9/2020-199 zo dňa 11. februára 2022 odmietnutý ako podaný oneskorene (ods. 12. napadnutého rozsudku). Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 5Tos/42/2022-223 zo dňa 31. mája 2022 uznesenie Okresného súdu Senica č. k. 1T/9/2020-199 zo dňa 11. februára 2022 zrušil z dôvodu, že odpor nebol podaný oprávnenou osobou a Okresný súd Senica nemal o odpore ani rozhodovať a o tomto podaní nekonať (ods. 12. napadnutého rozsudku). Okresný súd Senica uznesením č. k. 1T/9/2020-251 zo dňa 10. januára 2023, právoplatným dňa 10. januára 2023, žiadosť žalovaného o navrátenie lehoty na podanie odporu zamietol; toto rozhodnutie prevzala žalobkyňa ako poškodená dňa 27.4.2023 (ods. 12. napadnutého rozsudku).

22. V prípade zastavenia plynutia premlčacej doby (spočívania premlčacej doby) ide o situáciu, kedy v dôsledku právne relevantnej prekážky sa plynutie premlčacej doby zastavuje a premlčacia doba neplynie. Po odpadnutí prekážky premlčacia doba plynie ďalej. „Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravuje spočívania premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, treba považovať úkon oprávneného smerujúci k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. Právo na náhradu škody sa v občianskoprávnom konaní uplatňuje žalobou (v trestnom konaní uplatnením nároku poškodeného v tzv. adhéznom konaní) (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 43/2010 z 29. februára 2012).“ „Včasným uplatnením práva na súde dochádza medziiným k spočívaniu plynutia premlčacej doby; ak v rámci tejto doby účastník uplatní svoje právo na súde a v začatom súdnom konaní pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 18/2016 z 22. júna 2016).“ „Ak uplatní veriteľ právo na príslušnom orgáne v čase stanovenom právnym predpisom (v premlčacej dobe) dlžník nemôže úspešne voči nemu namietat premlčanie práva. V dôsledku uplatnenia práv premlčacia doba neplynie, a to po celú dobu, po ktorú konanie trvá. Po celú dobu trvania konania sa premlčanie neskončí za predpokladu, že veriteľ v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 OZ).

Občiansky zákonník v ustanovení § 112 OZ upravuje zastavenie (spočívanie) premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, je treba považovať len taký úkon oprávneného, ktorý smeruje k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/47/2018 z 26.6.2019).“ Pod uplatnením práva na účely ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka možno teda rozumieť len taký úkon oprávneného, ktorý smeruje k tomu, aby o jeho práve bolo rozhodnuté, pričom pod uplatnením práva sa rozumie uplatnenie práva na súde v civilnom, trestnom, priestupkovom alebo v obdobnom konaní.

23. V súdenom spore sa jednalo o spočívanie premlčacej doby z dôvodu uplatnenia práva žalobkyne ako poškodenej v rámci trestného konania (tzv. adhézne konanie). V prejednávacom prípade začala spočívať premlčacia doba dňa 6.11.2019, pričom odvolaním nastolenou otázkou zostala otázka určenia ukončenia spočívania premlčacej doby. Vo vzťahu k uplatneniu práva v trestnom konaní a jeho vplyvu na plynutie premlčacej doby odvolací súd poukazuje napr. na rozhodnutia R 31/1974, R 29/1985, podľa ktorých, ak poškodený uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom a v tomto začatom konaní riadne pokračoval, plynutie premlčacej doby sa zastaví a v priebehu tohto konania neplynie. Po skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť uplatnenú škodu a poškodený bol vyrozumený o skončení trestného stíhania, plynutie premlčacej doby pokračuje. Vychádzajúc z uvedeného za skončené konanie možno považovať len konanie, ktoré bolo ukončené rozhodnutím súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť, teda nie je možné pod takúto situáciu subsumovať rozhodnutie súdu o zamietnutí navrátenia lehoty na podanie odporu. V zmysle týchto záverov je zjavné, že súd prvej inštancie pochybil, keď za skončenie adhézneho konania v preskúmanom prípade považoval deň doručenia uznesenia súdu o zamietnutí žiadosti žalovaného o navrátenie lehoty na podanie odporu (ods. 22. napadnutého rozsudku). Adhézne konanie skončilo právoplatnosťou trestného rozkazu, pričom žalobkyňa bola vyrozumená o skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť ňou uplatnený nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Preto súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď v zmysle ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka nepovažoval za koniec spočívania premlčacej doby deň skončenia trestného stíhania.

24. Nebolo sporné a ani odvolaním spochybnené, že v trestnom konaní si žalobkyňa uplatnila totožný nárok dňa 6.11.2019, pričom o jej nároku na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť bolo rozhodnuté trestným rozkazom Okresného súdu Senica č. k. 1T/9/2020-179 zo dňa 26. februára 2020 tak, že bola odkázaná so svojim nárokom na náhradu škody na civilný proces, ktorý trestný rozkaz bol žalobkyňi doručený dňa 3.3.2020 a nadobudol právoplatnosť dňa 11.3.2020 (ods. 10., 12. napadnutého rozsudku). Z uvedeného plynie, že trestný rozkaz v časti adhézneho konania nadobudol právoplatnosť dňa 11.3.2020 a zároveň bola splnená aj podmienka, že žalobkyňa bola upovedomená o skončení trestného stíhania dňa 3.3.2020. Vo vzťahu k skončeniu trestného stíhania je potom irelevantné, že žalovaný takmer po dvoch rokoch dňa 28.2.2022 po právoplatnom skončení trestného stíhania dňa 11.3.2020 podal žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie opravného prostriedku proti odsudzujúcemu trestnému rozkazu. Vychádzajúc zo skutkových zistení súdu prvej inštancie potom odvolací súd uzatvára, že spočívanie premlčacej doby trvalo od 6.11.2019 do 11.3.2020. Premlčacia doba začala plynúť najskôr od 10.5.2019 a najneskôr od 9.8.2019, spočívala od 6.11.2019 do 11.3.2020 (teda 127 dní), čo znamená, že uplynula najskôr dňa 13.9.2022 (utorok) a najneskôr dňa 13.12.2022 (utorok). Žaloba na súd prvej inštancie bola podaná dňa 27.1.2023, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby a žalobou uplatnené právo je premlčané. Z vyššie uvedeného vyplýva, že námietka premlčania vznesená žalovaným bola dôvodná, pričom dlžníkom účinne vznesená námietka premlčania bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva.

25. Súd prvej inštancie vec z časti nesprávne právne posúdil, ktorá čiastočná nesprávnosť v právnom posúdení veci súdom prvej inštancie viedla odvolací súd v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku k nutnosti zmeny napadnutého rozsudku vo veci samej zamietnutím žaloby.

26. Podľa § 396 Civilného sporového poriadku ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie (ods. 1). Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie (ods. 2).

27. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

29. Vzhľadom na to, že odvolací súd rozsudok súd prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku vo veci samej zmenil, je v zmysle citovaného ustanovenia § 396 ods. 2 Civilného sporového poriadku povinný rozhodnúť aj o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie.

30. V dôsledku úplného zvrátenia výsledku konania pred súdom prvej inštancie sa plne úspešnou stranou s nárokom na náhradu trov konania stal práve žalovaný. Preto o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie i odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnom skončení veci.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).